

[Hanne Reintoft.]

og det er vigtigt, at vi tidligt vænner vores børn til, at tandpleje er en nødvendig og vigtig ting. Det har også en pædagogisk funktion, at vi starter med det i de allerførste barneår. Derfor er det, som det også har været sagt, ikke nok, at vi nøjes med børnene i den undervisningspligtige alder; vi må også have vore småbørns tandpleje bragt ind i langt mere ordnede former.

Der vil udover sundhedsmæssige og pædagogiske fordele også være en økonomisk fordel, da det antagelig vil blive en betydelig besparelse, hvis vi allerede i de første leveår modvirker de tandsygdomme, der stadig breder sig i hele befolkningen. Det kan vel ikke gøres fra den ene dag til den anden. Jeg synes bare ikke, man som i lovforslaget her kan udsætte revisionen til om mange år. Jeg vil snarere foreslå, at man simpelt hen laver en plan, hvorefter man tager det fra finansår til finansår, sådan at man f. eks. i 1971-72 tager gruppen de 6-årige og den første årgang i skolen, i 1973-74 de 1-2-årige og de 5-6-årige osv. osv., indtil vi når frem til 1977-78 — at vi altså simpelt hen i disse år hvert år tager en aldersgruppe eller to mere, så det er fuldt udbygget til den tid.

Under alle omstændigheder må vi foreslå, at børnene i børnehaveklasserne inddrages så omgående som muligt. Tandlægerne kan oplyse, at et vist antal fejlstillinger og forskellige former for dårlig kæbestilling skyldes forsømt tandbehandling i forskolealderen, og at det allerede tit er for sent at begynde at behandle det i skolealderen. Bl. a. er tit, gør mange skoletandlæger opmærksom på, den forreste underkæbekindtand gået til ved tidlige cariesangreb, og hvis den så er trukket for tidligt ud, kan det give alvorlige kæbevanskeligheder, som man sagtens kunne have undgået.

Et af lovforslagets mest fremskridtsvenlige træk er netop, at man nu lover børnene tandregulering; det har ellers været beholdt velhavernes børn. Men jeg mener, at man må imødegå, at en sådan tandregulering overhovedet bliver nødvendig, ved at begynde med en effektiv småbørnstandpleje. Jeg synes, der er én meget væsentlig mangel ved lovforslaget, og jeg tror, det bliver nødvendigt at stille et ændringsforslag til det herom. Der mangler fuldstændig tilstrækkelige bestemmelser om transporten til

tandlægen dér, hvor der ikke er tandklinik på skolen. Jeg tror, vi må ordne det sådan, at det bliver skolens ansvar og ikke forældrenes, at børnene i forsvarlige transportmidler bringes til tandlæge, for ellers ved vi, at det er de socialt og økonomisk set dårligst stillede familier, der tit ikke magter at give deres børn den helt fuldendte sundhedspleje, der lige netop heller ikke orker at transportere dem til tandlæge; det er tit også de familier, hvor ernæringsproblemer osv. i forvejen spiller ind. Det er ikke det store problem i København og de større byer, men i de tyndt befolkede områder er det et reelt problem. Jeg kunne måske henviser til undersøgelser fra Thisted amt, der viser, at børnenes tænder tit er i en ganske alvorlig forfatning, og at der må foretages jeg ved ikke hvor mange tandudtrækninger allerede i 1.-2. skoleår, fordi tandplejen er fuldstændig forsømt. Vi har i disse egne af landet trods alt et vist system med skolebusser osv., og jeg mener, at transporten bør og kan ordnes. Ellers går det som sagt lige præcis ud over børnene fra de socialt set dårligst stillede familier, der har svært ved at overkomme de daglige forpligtelser. Jeg vil godt høre helt kontant, om ministeren mener at kunne gøre noget herved, eller om det måske skal lægges ind under sygeforsikringens regler om fribefordring. Jeg mener selv, det bør ordnes gennem skolen.

Indenrigsministeren (H. C. Toft): Fru Grete Hækkerup sluttede sit indlæg med at sige, at dette lovforslag gerne skulle være en god begyndelse til en egentlig børnetandplejelovgivning. Jeg tror, at de øvrige ordførere for så vidt har udtrykt de samme tanker og de samme synspunkter, idet forholdet jo er det, at man fra alle sider har sagt, at man gerne ville have haft et lovforslag, der var videregående, men har erkendt, at der ikke er tilstrækkeligt med tandlæger. Derfor var det for det første ikke muligt at komme med et lovforslag på et tidligere tidspunkt, og for det andet kan man ikke gennemføre en lovgivning af videre omfang end det, der her er tale om. Jeg erindrer fra sidste års behandling af socialdemokratiets forslag til folketingsbeslutning om børnetandpleje, at der også dengang fra alle ordføreres side blev givet udtryk for, at man ønskede, at man hurtigst muligt kunne få børnetandple-